

1.12 Kernbegrippen Kennisbasis Hele getallen, Getallen

Deze paragraaf 1.12 hoort bij het rekenboek 'Handig met getallen 1A Hs. de Kempel - Getallen'.
Op dit materiaal rust auteursrecht.

• Binair getal

Een binair getal is een getal in het tweetalig stelsel waarin een getal wordt genoteerd met de cijfers 0 en 1, bijvoorbeeld: 0, 1, 10, 11, 100, 101, 110, 111, 1000,

• Deler

Een getal is een deler van een getal p als bij deling op p de rest 0 is, bijvoorbeeld: 12 is een deler van 108, want $108 : 12 = 9$ rest 0.

In het algemeen: in $a : b = c$ rest 0, is b een deler van a .

• Driehoeksgetallen

Een driehoeksgetal is een getal waarvan het aantal figuren in een patroon een driehoek kan vormen, bijvoorbeeld: 1, 3, 6, 10 en 15.

• Even getal

Een even getal is een getal dat bij deling door 2 de rest 0 geeft, bijvoorbeeld: 0, 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16,

In het algemeen: een getal van de vorm $2m$ (m is een geheel getal) is een even getal.

• Exponent

De exponent bij het machtsverheffen is het getal dat het aantal factoren aangeeft, bijvoorbeeld: in $3^4 = 3 \times 3 \times 3 \times 3 = 81$, is 4 de exponent.

In het algemeen: in de vorm a^x is x de exponent.

• Figurale getallen

Een figuraal getal is een getal waarvan het aantal figuren in een patroon een meetkundige figuur kan vormen, bijvoorbeeld: driehoeksgetallen (1, 3, 6, 10, 15,,), vierkantsgetallen (1, 4, 9, 16, 25,,) en vijfhoeksggetallen (1, 5, 12, 22, 35,,).

• GGD

De GGD van twee of meer getallen is de grootste gemeenschappelijke deler van die getallen.

De GGD van 24 en 30 is 6. Notatie: $\text{GGD}(24,30) = 6$.

• Grondtal

Het grondtal bij het machtsverheffen is het getal waarmee vermenigvuldigd wordt, bijvoorbeeld:

in $2^5 = 2 \times 2 \times 2 \times 2 \times 2 = 32$ is 2 het grondtal.

In het algemeen: in de vorm a^x is a het grondtal.

• Hexadecimaal getal

Een hexadecimaal getal is een getal in het zestientalig stelsel waarin een getal wordt genoteerd met de cijfers 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, A, B, C, D, E en F. Bijvoorbeeld: 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, A, B, C, D, E, F, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 1A, 1B, 1C,, zijn hexadecimale getallen.

• KGV

De KGV van twee of meer getallen is het kleinste gemeenschappelijke veelvoud van die getallen.

De KGV van 15, 20 en 25 is 300. Notatie: $\text{KGV}(15,20,25) = 300$.

• Kwadraat

Het kwadraat of tweede macht van een getal is het product van het getal met zichzelf, bijvoorbeeld: het kwadraat van 4 is $4^2 = 4 \times 4 = 16$. Kwadraten worden vierkantsgetallen genoemd omdat de oppervlakte van een vierkant gelijk is aan het kwadraat van de lengte van de zijde van het vierkant.

• Negatieve getallen

Negatieve getallen zijn getallen die kleiner zijn dan nul, bijvoorbeeld: $-1/4$, -2 , $-5,07$, -13 , en -26 zijn negatieve getallen.

• Oneven getal

Een oneven getal is een getal dat bij deling door 2 de rest 1 geeft, bijvoorbeeld: 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13,

In het algemeen: een getal van de vorm $2m + 1$ (m is een geheel getal) is een oneven getal.

• **Positieve getallen**

Positieve getallen zijn getallen die groter zijn dan nul, bijvoorbeeld: 1/2, 3, 4, 18, 187 zijn positieve getallen.

• **Priemgetal**

Een priemgetal is een getal met precies twee delers: het getal 1 en het getal zelf, bijvoorbeeld: 2, 3, 5, 7, 11, 13, 17, 19,

• **Priemfactor**

In een vermenigvuldiging zijn de factoren de getallen die met elkaar vermenigvuldigd worden. Factoren die priem zijn noem je priemfactoren. Een factor is priem als het getal precies twee delers heeft, namelijk: 1 en het getal zelf. In $6 \times 17 = 102$ is het getal 17 een priemfactor.

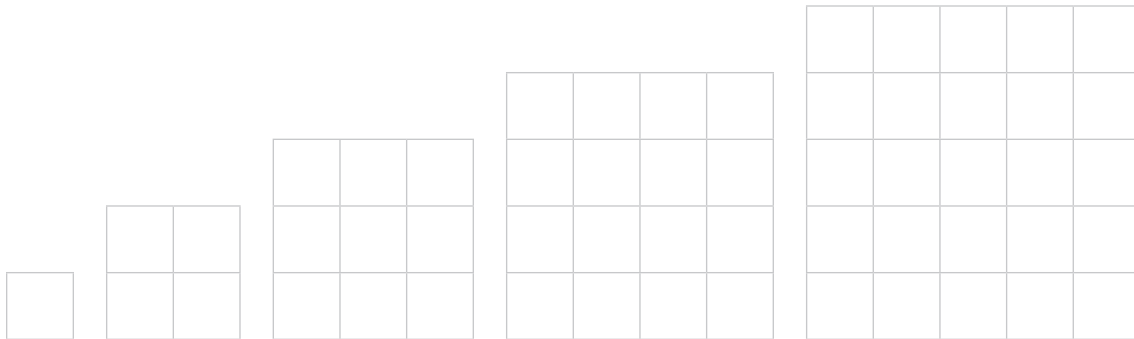
Een getal ontbinden in priemfactoren is het schrijven van het getal als het product van priemgetallen. De ontbinding in priemfactoren van 60 is: $60 = 2 \times 2 \times 3 \times 5$.

• **Veelvoud**

Een getal is een veelvoud van een getal p als bij deling door p de rest 0 is, het getal 161 is een veelvoud van 7, want $161 : 7 = 23$ rest 0.

• **Vierkantsgetallen (zie kwadraat)**

Een vierkantsgetal is een getal waarvan het aantal figuren in een patroon een vierkant kan vormen, bijvoorbeeld: 1, 4, 16, 25,

• **Vijfhoeksgetallen**

Een vijfhoeksgetal is een getal waarvan het aantal figuren in een patroon een regelmatige vijfhoek kan vormen, bijvoorbeeld: 1, 5, 12, 22,

